

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentský

Autor/ka práce: Matouš Holada

Název práce: Meze vtipnosti

Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Paulíček, Ph.D.

Oponent/ka: Mgr. Johana Chylíková

Navržené hodnocení: 2, doporučuji k obhajobě

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Výzkumná otázka je formulována v úvodu na str. 2:

"...jaké jsou vlastnosti humoru, jenž má potenciál vyvolávat (tyto) kontroverze. Jejím cílem (práce) je přispět k chápání toho, jak jsou v současné společnosti stanovovány meze vtipnosti; tedy o čem je možné žertovat a o čem již nikoliv"

Posuzovaná práce neodpovídá na otázku "jak jsou v současné společnosti stanovovány meze vtipnosti"; k takové odpovědi by byla potřeba úplně jiná analýza úplně jiného materiálu. Autor ve své práci nepátrá po tom, jak jsou meze toho, co je vtipné a co ne, ustavovány; zabývá se tím, na která témata reagují negativně někteří uživatelé FB, kteří se dostali cíleně nebo náhodou k obsahu zobrazujícímu kontroverzní humor.

Na str. 19 posuzované práce je formulována dílčí výzkumná otázka (na kterou v textu předtím nebylo upozorněno), která se ptala, zda byla kontroverznost vtipů způsobena tím, že vtipy byly založeny na superiorním humoru.

Práce nemá úplně jasnou strukturu v tom smyslu, že v částech textu, které by měly přinést popis a vysvětlení používaných konceptů nebo problematik, jsou zmiňovány i nepřilíš související příklady či jiná odbočení. Toto však nepovažuji za velkou chybu, ale spíše za otázku vkusu. Větším problémem je, že v textu nejsou v mnoha případech podány jasné definice, které by zjednodušily orientaci a porozumění textu; některé důležité termíny nejsou dostatečně definovány (rozdíl černý humor - kontroverzní humor - není přehledně definováno, meze vtipnosti - není definice, ale s termínem jako nakládáno jako s "terminus technicus")

Autor vkládá do výkladu hlavních poznatků část o posměchu "divným lidem", která příliš nesouvisí s výzkumnými otázkami, resp. není napsáno, proč by měla souviset (superiorní humor?), a působí jako něco navíc, co do textu úplně nepatří.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

ano, ano

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Nejproblematictější aspektem celé bakalářské práce je podle mě nedostatečná diskuze úskalí výzkumu sledovaných uživatelů Facebooku. Autor zapomněl na několik problémů, které design jeho výzkumu přináší a je nutné je vzít v úvahu při zpracování dat a jejich interpretaci.

Bylo nutné do práce napsat, že cílovou populací jsou lidé, kteří přidali nesouhlasný či proti nesouhlasu se ohrazující příspěvek pod vtip na FB stránce s kontroverzním humorem. Na jinou populaci poznatky výzkumu nelze vztahovat. Podle toho je třeba interpretovat hlavní poznatek – tedy že superiorita nevadí, aktuální katastrofy vadí - , který platí pouze a výhradně pro tuto skupinu.

Tato specifikovaná cílová skupina se skládá ze dvou skupin lidí - z těch, kteří jsou přihlášení k odběru obsahu stránky s kontroverzním humorem, a z těch, kteří se k obsahu dostali virálně, "přes kamaráda".

První skupina jedinečná ve svém přístupu k černému humoru a v žádném případě nemůže zastupovat uživatele FB obecně a už vůbec ne populaci lidí v ČR (autor sice v textu na jednom místě zmiňuje, že data nejsou reprezentativní pro populaci ČR, v závěru textu však na tento fakt poněkud zapomíná). Druhá skupina je nedefinovatelná - nevíme, jací jsou to lidé.

V bodech níže vypíšu, proč je nutné cílovou populaci vzhledem k poznatkům výzkumu striktně definovat:

- dá se uvažovat nad tím, že tradiční cíle superiorního humoru - ženy, romové, homosexuálové - nebudou tolik vyhledávat stránky s černým humorem, kde jsou příslušníci těchto skupin ponižováni. Tím může být deformované hlavní poznatek výzkumu.
- lajky u obrázků/vtipů - ovlivňují kolik FB uživatelů se k obsahu dostane přes kamaráda. Pokud má vtip hodně lajků, má výrazně vyšší dosah a dostane se k němu člověk, který na fb stránce s černým humorem není přihlášen k odběru. tento jev může mít zásadní vliv na množství identifikovaných nesouhlasných komentářů.
- Facebook má mnoho dat, o kterých autor neví (kolika lidem se obrázek zobrazil, jaká byla viralita atp.), proto jakákoliv kvantifikace (rozdělení komentářů na ty, kritizující superiorní humor a ty, kritizující inkongruentní humor nebo jejich mix či nezařazené vtipy), je problematická.
- jsou zkoumáni uživatelé, kteří se vyjádřili - vyjádření na FB ale není jediným symptomem nesouhlasu - uživatelé se z obavy z "flamu", tedy hromadnému útoku názorových odpůrců, nemusí chtít vyjádřit.

- kdo je na těchto stránkách - věk, vzdělání - to je také specifická. Dá se očekávat, že zde budou spíše lidé mladší (12 - 30 let asi nejvíc).

Autor posuzované práce postupoval při sběru materiálu následovně - identifikoval stránky s kontroverzním humorem a analyzoval pozoruhodné množství 5000 obrázků. Z textu však není jasné, jak probíhal výběr? Vzal všechny obrázky na stránkách?

Autor našel 300 nesouhlasných reakcí na obrázek - není ale jasné, zda to jsou pouze první příspěvky nesouhlasícího uživatele nebo součet všech nesouhlasných příspěvků, které byly přidány v diskuzi s názorovým odpůrcem na stránce – tj. zda jde pouze o iniciační vyjádření nesouhlasu nebo o všechna vyjádření nesouhlasů, sloužící jako argumentace v diskuzi.

Nebo je to tak, že našel 300 obrázků, pod kterými byly nějaké nesouhlasné komentáře? - to ale v textu vůbec není napsáno. Dále není explicitně napsáno, zda kódoval jenom vtipy, pod kterými se nacházely nesouhlasné komentáře, nebo všechny vtipy- z toho, že superiorních vtípů označil 72 a inkongruentních 207 vyplývá, že zřejmě kódoval jenom vtipy, u kterých se objevily nesouhlasné komentáře.

Metodika zařazení vtipu do superiority a inkongruence chybí - je vůbec možné zařadit obecně vtipy exkluzivně do jedné z kategorií? Zařazení vůbec není samozřejmé a jednoznačné; ideálně by jej měla provést skupina poučených soudců, pro účely bakalářské práce by však stačilo, kdyby autor popsal kritéria a systém, podle kterých vtipy rozřazoval do skupin.

Popis superiority a inkongruence by si zasloužil více prostoru, neboť jde o jediný teoretický rámec, který autor ve své práci používá.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Autor na str. 6 píše, že nebude testovat Boreckého teorii o vývojových stádiích humoru, na konci se k tomu ale uchýlí a podle mě nevhodně. Pokud nemá kvalitativní data, nemůže takto improvizovat a říkat o lidech, kteří jsou proti sexistickému a rasistickému humoru nebo proti zlehčování katastrof, že jsou nedovyvinutí. Dále však podává i náznak opačného způsobu uvažování a pak dále diskutuje možnost dalšího výzkumu.

Autor opakovaně zmiňuje, že diskutéri v konfliktu nad vtipem používají hádky jako "prostředek k ukotvení, definování a přehrávání vlastní identity (str. 8) a (str. 23) aniž by vysvětlil, co to znamená.

Autor porovnává svoje výsledky s výsledky výzkumu Giseline Kuipers, která analyzovala webové stránky v USA a v Nizozemku. Nediskutuje, zda je možné tyto výsledky porovnávat vzhledem k odlišné metodologii. V návaznosti na toto porovnání chybí alespoň náznak diskuze kulturní podmíněnosti humoru.

V textu působí velmi rušivě neodůvodněná hodnocení cizí práce nebo myšlenek ("... je zjevně přehnané" str. 2, "...vysvětlení se zdá být na místě" str. 5, "hledat... by bylo opravdu zbytečné" str. 20 a mnohá další)

Definuje kontext na FB - upozornění na FB stránce, že jde o "černý humor" je podle něj vytyčení kontextu a na základě toho stanovuje, že nesouhlasící uživatelé nechápou kontext (srov. trolling) -

nemyslím si, že je možné to takhle stanovit.

Imunizuje kritiku superiorního humoru tím, že se proti němu bouří pouze "poškozené" skupiny, čímž implicitně dává najevo, že takovou kritiku není nutné brát vážně (str. 21, str. 24). Možná tím ale chce naznačit, že v Nizozemsku se proti superiornímu humoru ohrazovali i lidé, kteří nebyli terčem útoku - explicitně to ale napsáno není.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

ano

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Velmi dobrá.

Pozn: Giseline Kuipers je žena (což autor ví, dále v textu má rod správně), proto není dobré psát na straně 6 "jeho problematika".

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Práce je napsaná čtivým slohem. Nedostatkem je, že název práce neodpovídá jejímu obsahu, resp. je příliš obecný.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

V diskuzi se autor může vyjádřit k některým mým výtkám v textu výše.

Celkové hodnocení práce: 2, doporučuji k obhajobě

Datum:

24. 5. 2014

Podpis:

